

- ❑ Hava Durumu : Hava olaylarının kısa süreli tahminidir.
- ❑ İklim : Hava olaylarının uzun süreli ortalamasıdır.
- ❑ Hava Kütleleri : Sıcaklık ve nem bakımından benzer olan büyük atmosfer parçalarına denir.
- ❑ Cephe : İki farklı hava kütlelerinin karşılaşma alanı.

BAŞLICA İKLİM ELEMANLARI

- **SICAKLIK**
- **YAĞIŞ**
- **NEM**
- **BASINÇ**
- **RÜZGAR**

SICAKLIĞI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

MATEMATİK KONUM

- Güneş Işınlarnının Geliş Açısı
- Enlem
- Dünya'nın günlük hareketi
- Dünya'nın yıllık hareketi
- Bakı

ORTAK

- Bitki örtüsü
- Nem
- Okyanus Akıntıları

ÖZEL KONUM

- Yerşekilleri
(-Dağların Uzanış Yönü)
(-Yükselti)
- Karasallık / Denizellik
- Basınç
- Rüzgarlar

Güneş Işınlarnnın Geliş Açısı :

☐ Güneş ışınlarının geliş açısı büyüdükçe yeryüzüne ulaşan enerji miktarı artar. O oranda sıcaklıkta yüksek olur.

- Ekvator'a 90 ---- 25 derece
- Orta enlemler ---- 10 derece
- Kutuplar ---- 0 derece

Dünya'nın Şekli'nin (ENLEM) Sıcaklığa Etkisi :

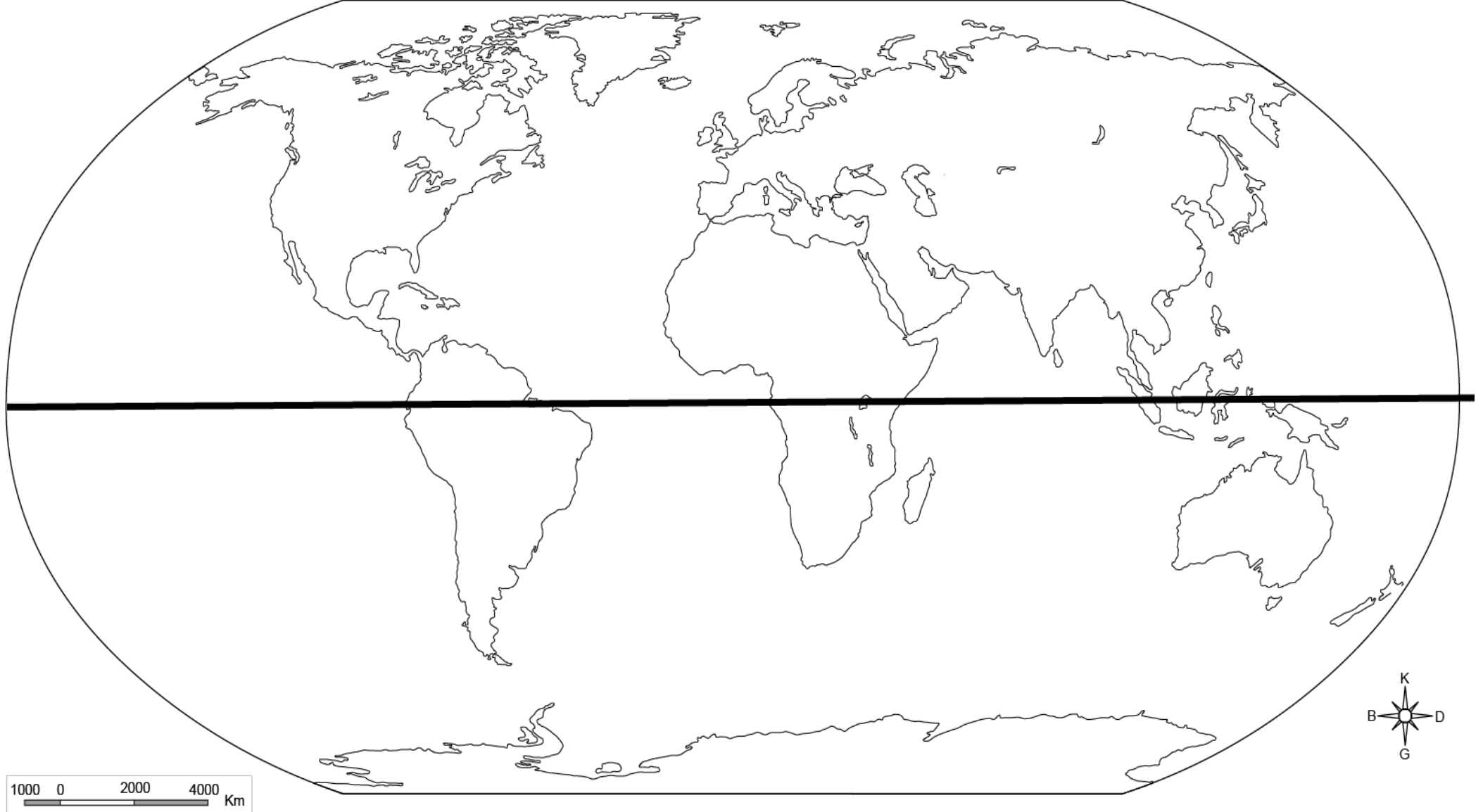
ENLEM ETKİSİ : Sıcaklığın Ekvatordan ---- Kutuplara doğru gidildikçe azalması

EKVATORDAN / KUTUPLARA → HATAYDAN / SİNOP'A → GÜNEYDEN / KUZEYE

❑ Sıcaklık azalır.

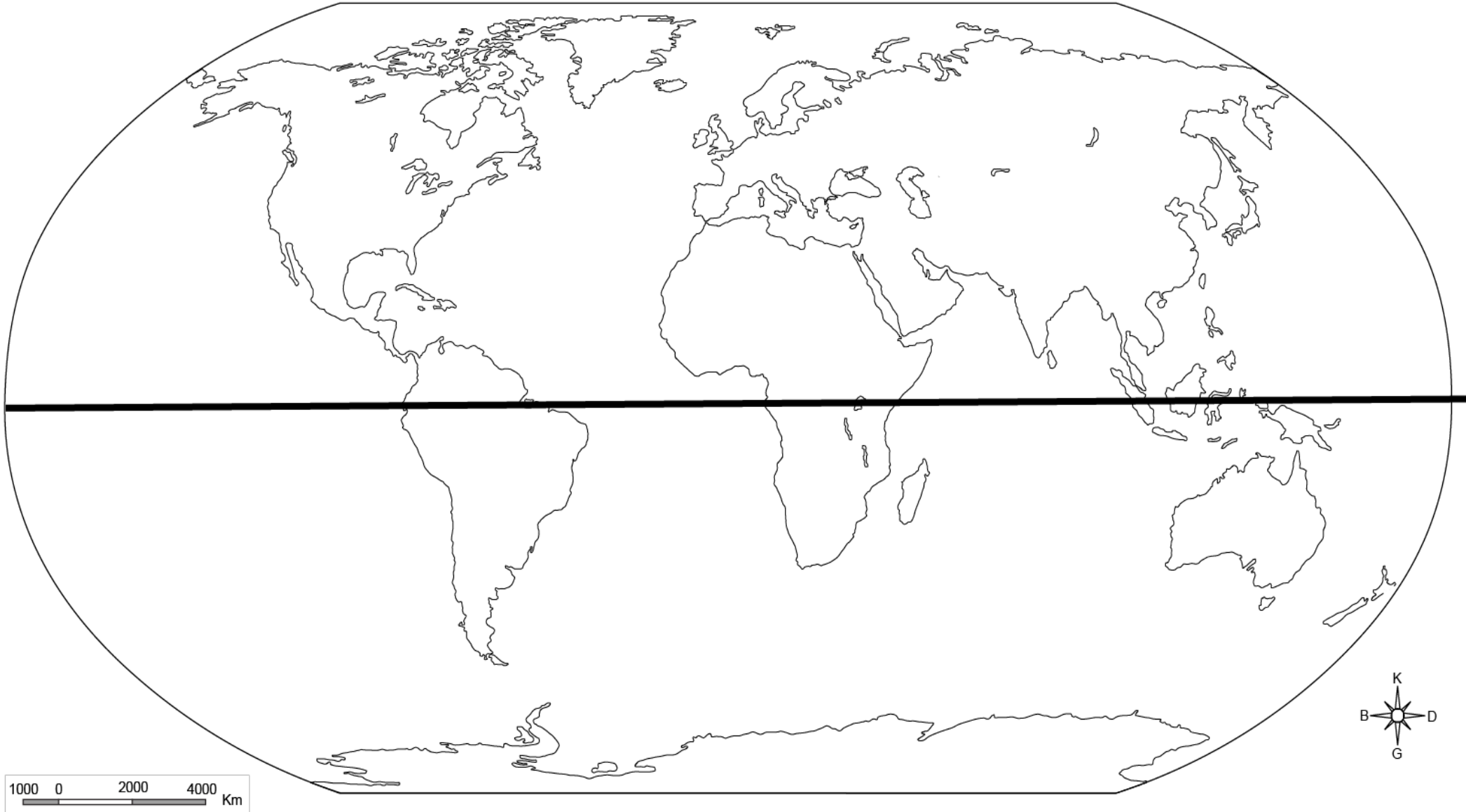
❑ Deniz suyu sıcaklığı , denizlerin tuzluluk oranı,buharlaşma azalır.

❑ Ekvator'dan ----Kutuplara doğru gidildikçe ormanlar geniş yapraklı,karışık yapraklı,iğne yapraklı olarak kuşaklar oluşturur.

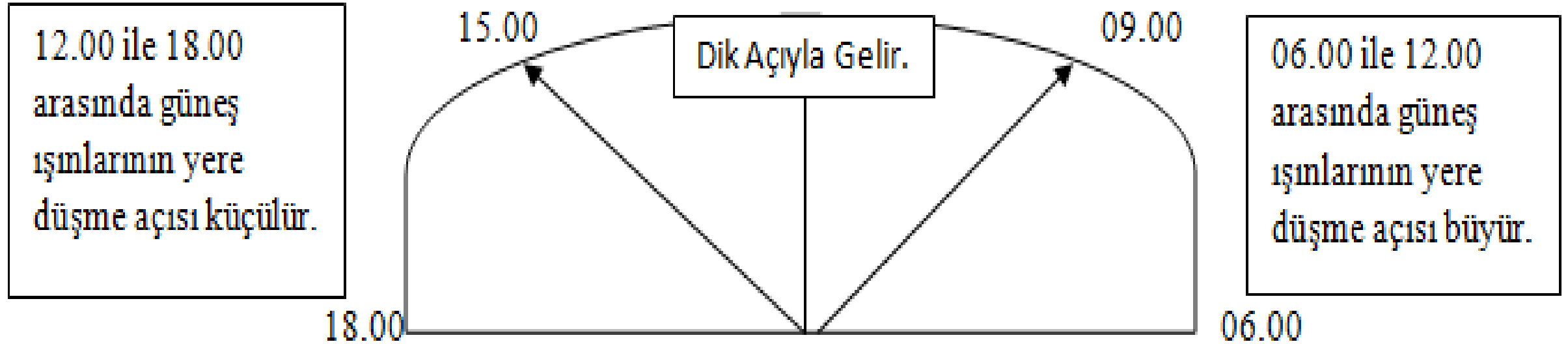
❑ Kalıcı Kar Sınırı, Orman, Tarım ve Yerleşme üst sınırı aşağı iner.

❑ K.Y.K : Kuzeyden gelen rüzgarlar sıcaklığı artırır. / Güneyden gelen rüzgarlar sıcaklığı düşürür. G.Y.K : Kuzeyden gelen rüzgarlar sıcaklığı düşürür. / Kuzeyden gelen rüzgarlar sıcaklığı arttırır.

Dünya'nın Günlük Hareketinin Sıcaklığa Etkisi :

- Yerküre'nin kendi eksenini çevresinde dönmesi, güneş ışıklarının gün içinde değişmesine ve gün içinde sıcaklığın değişmesine yol açar.

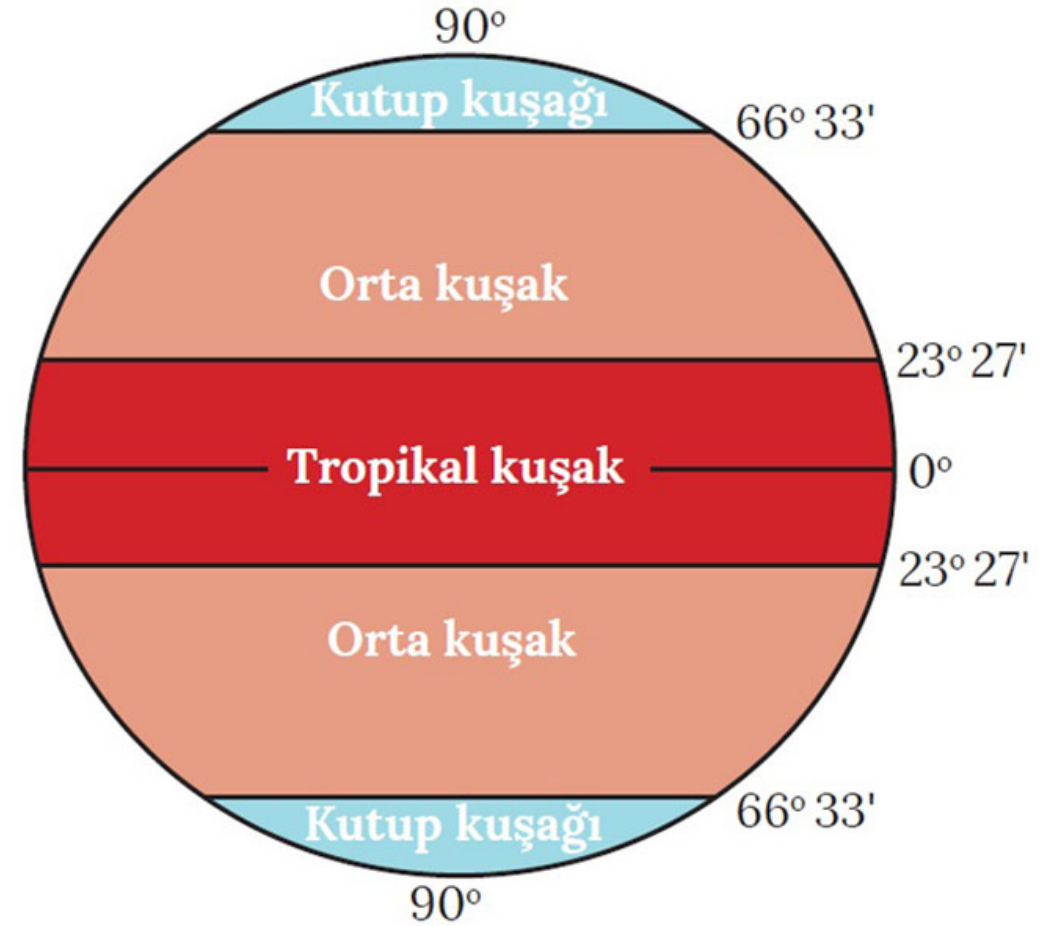

- Gün içerisinde ise en sıcak saatler 13.00 ile 14.00 saatleri arasında yaşanırken, en soğuk saatler Güneş'in doğumuna yakın yaşanır.

Eksen Eğikliğinin (Yıllık Hareketin) Sıcaklığa Etkisi :

- ❑ Dünya'nın yıllık hareketinden dolayı Mevsimler oluşur.
- ❑ K.Y.K : Haziran / Temmuz / Ağustos ayları (sıcak) -
--- Aralık / Ocak / Şubat ayları (soğuk)
- ❑ Ayrıca 21 Haziranda K.Y.K 'ye güneş ışınları dik açıyla gelmesine rağmen en sıcak ay Temmuz ayıdır.Aynı şekilde 21 Aralıkta K.Y.K 'ye güneş ışınları en eğik açıyla gelmesine rağmen en soğuk ay Ocak ayıdır.

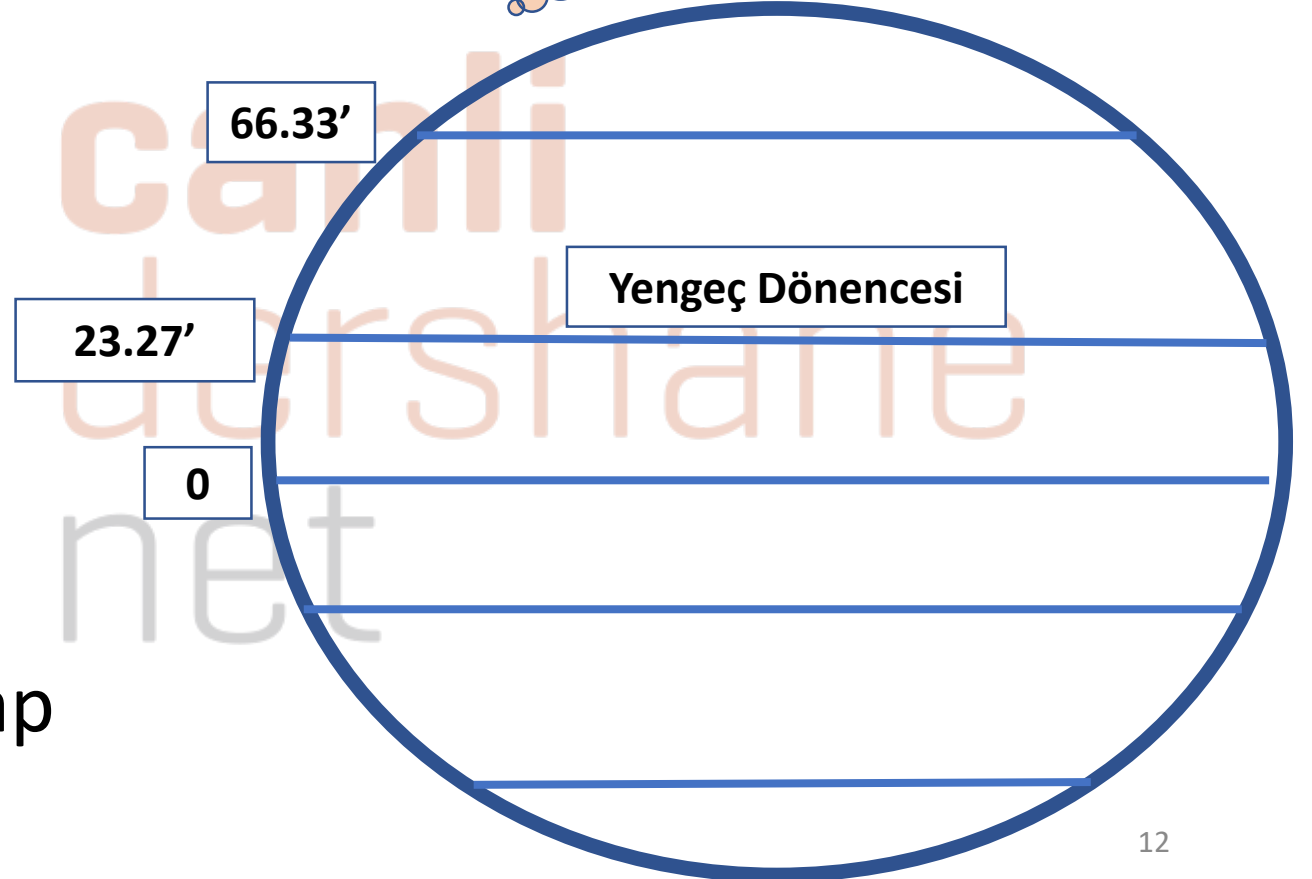
Matematiksel İklim Kuşakları

Bakı :

- ❑ Bir yerin güneşi görme durumudur.
- ❑ Güneşe dönük yamaçlar sıcak olurken, güneşe dönük olmayan yamaçlar ise soğuktur.
- ❑ K.Y.K' nin bakı yönü : GÜNEY
G.Y.K 'nin bakı yönü : KUZUY
- ❑ Dağ yamaçlarını kuzey-güney yönlü karşılaştırma yaparsa cevap "BAKI" olur.

K.Y.K 'DE BAKI YÖNÜ YIL BOYUNCA GÜNEYDE Mİ ?

**TÜRKİYE'NİN HANGİ
BÖLGESİNDE BAKI'YA TERS
BİR DURUM VARDIR ?**

**HANGİ DAĞIMIZDA
BAKI'NIN ETKİ ALANI DAHA
BELİRGİNDİR ?**

Bitki Örtüsü :

❑ Bitki örtüsüyle kaplı arazilerde gündüz fazla ısınma gece fazla soğuma olmaz. Bitki örtüsünden yoksun çorak araziler gündüz daha çok ısınırken gece ısı kaybı daha fazla olur.

❑ Bitki örüsü gürse Sıcaklık farkı azdır. Bitki örtüsü seyrekse sıcaklık farkı fazladır.

BITKİ ÖRTÜSÜ GÜR

- EKVATOR
- DOĞU KARADENİZ

BITKİ ÖRTÜSÜ CILIZ

- ÇÖLLER
- İÇ ANADOLU BÖLGESİ

Nemlilik :

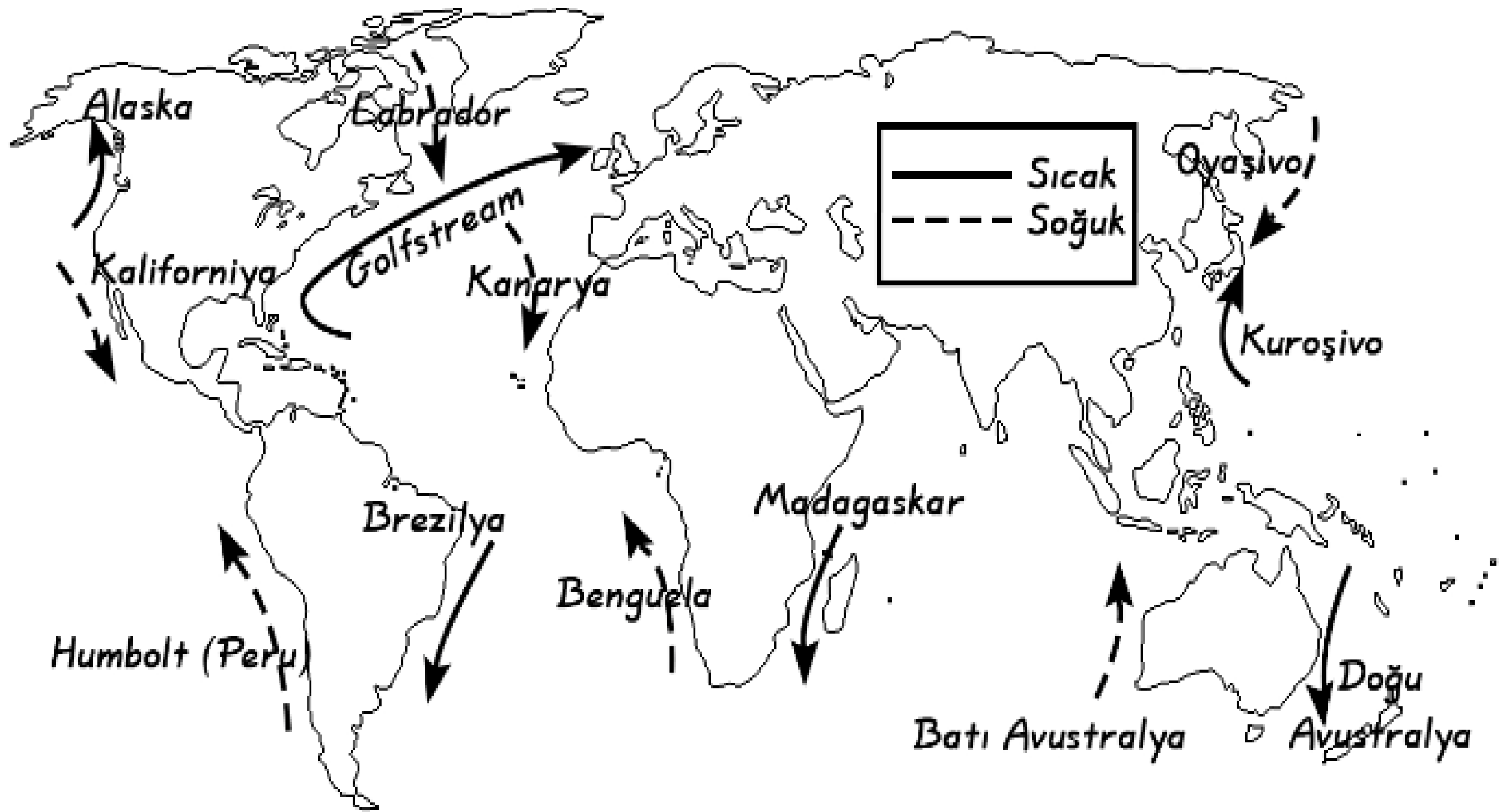
- ❑ Nem ; Aşırı ısınmayı ve soğumayı önler.Sıcaklık farkını azaltır.
- ❑ Nem'in fazla olduğu yerlerde bulutlulukta fazladır.
- ❑ Nem fazla ise sıcaklık farkı az,Nem az ise sıcaklık farkı fazladır.

NEM FAZLA

- EKVATOR
- DOĞU KARADENİZ
- AKDENİZ

NEM AZ

- ÇÖL
- İÇ ANADOLU
- GÜNEYDOĞU ANADOLU

Yer Őekilleri

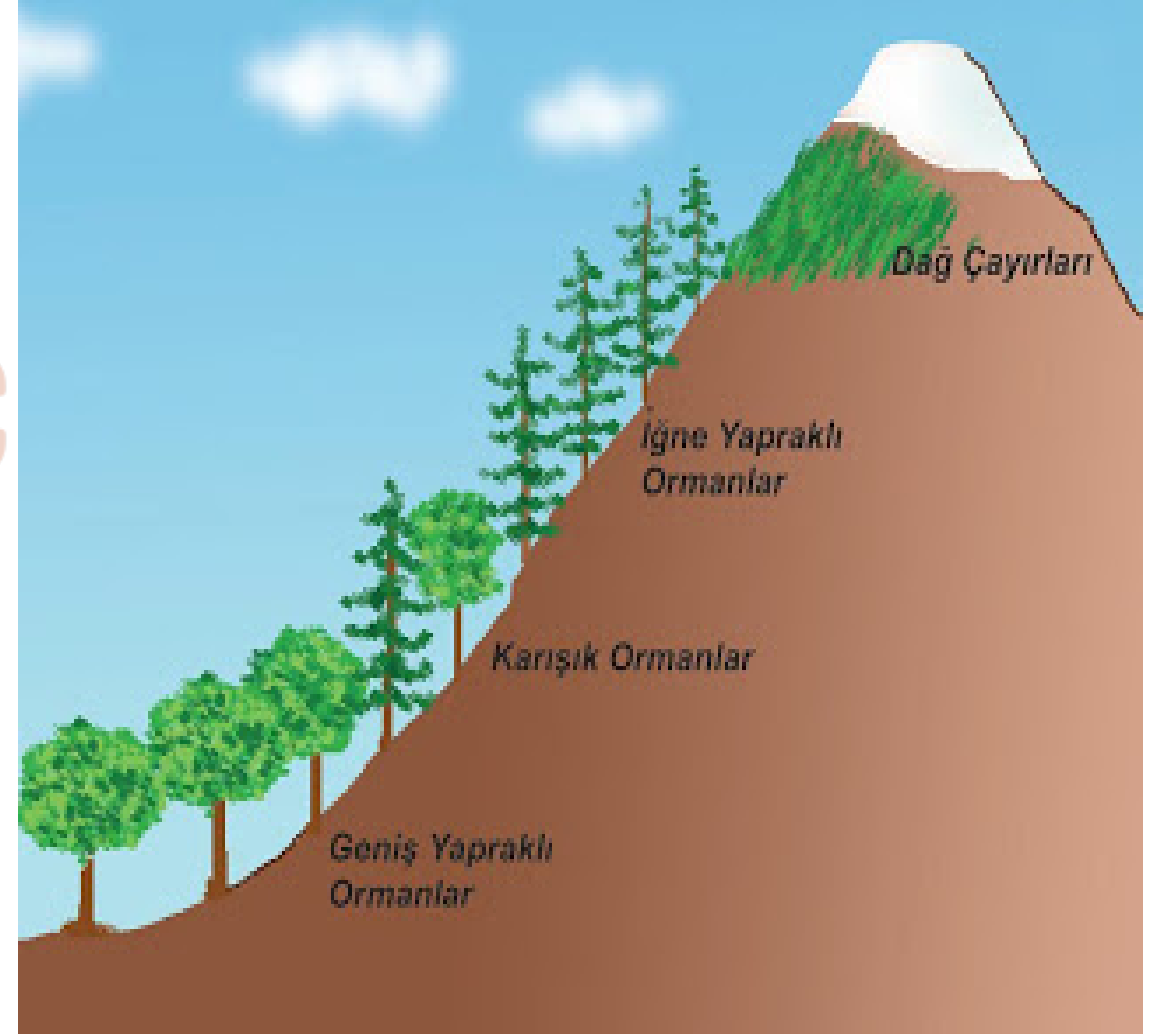
Türkiye dađlık ve engebeli bir ülkedir.

Kısa mesafede iklim, bitki örtüsü deđiŐir.

Tarım ürünlerinin değişmesine ve farklılaŐmasını yol açmaktadır.

Yükselti :

- ❑ Türkiye'nin ortalama yükseltisi fazladır.(1132 m)
- ❑ Yükselti ile sıcaklık ters orantılıdır.Her 200M / 1 derece sıcaklık düşer.
- ❑ Yükselti hem sıcaklığı hem yağışı doğrudan etkiler.
- ❑ En soğuk bölgemizin D.A.B olmasının sebebi yükseltidir.

Dağların Uzanış Yönü :

- ❑ Türkiye'de dağlar genellikle dağlar doğu - batı yönlü uzanırlar.
- ❑ Akdeniz'de ve Karadeniz'de dağlar kıyıya paralel uzandığı için nemli ve ılıman iklim iç kesimlere giremez ve böylece iç kesimlerimizde Karasal iklim gözükür.
- ❑ Türkiye'de yayılış alanı en fazla olan iklim **KARASAL İKLİM**'dir.

Denizellik / Karasallık :

□ Karalar abuk ısınıp çabuk soğur. Denizler ise geç ısınıp geç soğur.

YÜKSELTİ

ENLEM

I) K.Y.K'de bir dağ yamacının güneyinin kuzeyine göre daha sıcak olması (BAKI)

II) Aynı enlemde olmasına rağmen yazın Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Akdeniz'e göre daha sıcak olması (KARASALLIK)

III) Erzurum da tarım ürünlerinin Ankara'ya göre daha geç olgunlaşması (YÜKSELTİ)

IV) Kış ayında Zonguldak'ın Ankara'ya göre daha ılıman olması (ENLEM)

V) Güney Amerika'nın batı kıyıları , doğu kıyılarına göre daha soğuk olması (OKYANUS AKINTILARI)

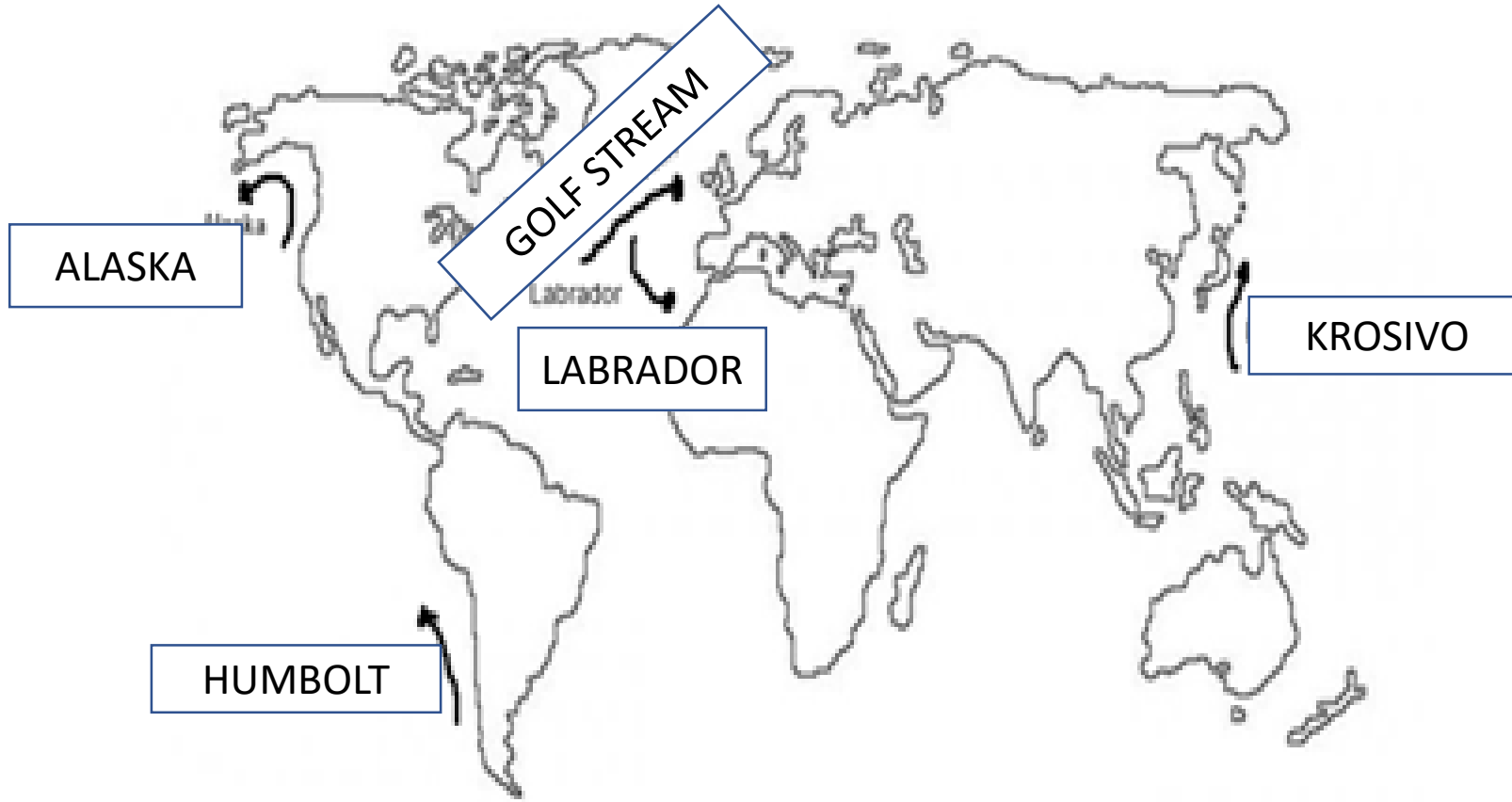
1) Yukarıda maddeler halinde verilen durumların sebeplerinden hangisinde yanlışlık yapılmıştır.

- A) I B)II C)III D)IV E)V

Ekvatorдан Kutuplara doğru gidildikçe kalıcı kar alt sınırı düşmektedir.

3) Buna göre; aşağıdaki ülkelerden hangisinde kalıcı kar alt sınırı daha yüksektir.

A)Kanada B) İzlanda C)Brezilya D)İtalya E) Mısır

2) Yukarıda bazı okyanus akıntıları gösterilmiştir. Okyanus akıntıları gösterilirken hangisinin yeri ve isminde yanlışlık yapılmıştır.

- A) Alaska B) Labrador C) Kroşivo D) Humbolt E) Golf-Stream

Coğrafya Öğretmeni
Murat Demirci

No.

